

Ministerstvo obrany

Čj. 38/2012-1140

V Praze dne . ledna 2012
Výtisk č.

PRO INFORMACI ČLENŮ VLÁDY

Věc: Vyhodnocení opatření přijatých Ministerstvem obrany ke Kontrolnímu závěru Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce č. 10/10 Peněžní prostředky určené na pořízování vybrané techniky Armády České republiky

Důvod předložení:

Na základě bodu II usnesení vlády ze dne 22. června 2011 č. 485 a Plánu nelegislativních úkolů vlády na 1. pololetí 2012

Obsah:

- I. Předkládací zpráva
- II. Vyhodnocení opatření přijatých Ministerstvem obrany ke Kontrolnímu závěru NKÚ č. 10/10

Předkládá:

Alexandr V o n d r a
ministr obrany

Předkládací zpráva

Vláda na své 25. schůzi konané dne 22. června 2011 přijala k bodu B.19. Kontrolní závěr Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce č. 10/10 Peněžní prostředky určené na pořizování vybrané techniky Armády České republiky (č.j. 610/11) usnesení č. 485, kterým uložila v bodu II. ministru obrany realizovat opatření k odstranění zjištěných nedostatků, jejich splnění vyhodnotit a s výsledkem seznámit vládu do 31. ledna 2012.

V předloženém materiálu jsou členové vlády informováni o stavu nápravných kroků k jednotlivým zjištěním Nejvyššího kontrolního úřadu.

Resort Ministerstva obrany realizoval opatření k nápravě nedostatků a ke dni 6. ledna 2011 provedl jejich vyhodnocení s výsledkem, že přijatá opatření byla splněna a ta, která si vyžadují dlouhodobou nebo trvalou platnost, jsou průběžně plněna.

Závěry a doporučení Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce bude resort Ministerstva obrany i nadále využívat ke zkvalitnění činností souvisejících s koncepčním vymezením rozvoje Armády České republiky a realizací zakázek na nákup výzbroje, techniky a materiálu, přičemž bude položen důraz zejména na odůvodněné, účelné a hospodárné využití finančních prostředků, a to spolu s důsledným stanovením kritérií pro hodnocení naplnění cílů a specifikací jednotlivých zakázek.

Předkládaná informace nemá žádné dopady na veřejné rozpočty, podnikatelské prostředí, ani na vztah rovnosti mužů a žen.

Vyhodnocení

opatření přijatých Ministerstvem obrany ke Kontrolnímu závěru Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce č. 10/10

„Peněžní prostředky určené na pořízování vybrané techniky Armády České republiky“

Úvod

Vláda na své 25. schůzi konané dne 22. června 2011 přijala k bodu B.19. Kontrolní závěr Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce č. 10/10 Peněžní prostředky určené na pořízování vybrané techniky Armády České republiky (č.j. 610/11) usnesení č. 485, kterým uložila ministru obrany realizovat opatření k odstranění nedostatků uvedených v Kontrolním závěru Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) a obsažená ve stanovisku Ministerstva obrany (dále jen „MO“) k tomuto závěru, splnění těchto opatření vyhodnotit a s výsledkem vyhodnocení seznámit vládu do 31. ledna 2012.

Resort MO realizoval opatření k nápravě nedostatků zjištěných NKÚ a ke dni 6. ledna 2012 provedl vyhodnocení jejich plnění.

Realizace opatření a vyhodnocení jejich plnění

1. Koncepce výstavby AČR

Z Kontrolního závěru NKÚ vyplývá, že kritickým místem ve využívání prostředků státního rozpočtu na realizaci kontrolovaných investičních programů v resortu MO je koncepční vymezení rozvoje Armády České republiky (dále jen „AČR“).

Jak již bylo uvedeno ve stanovisku MO, zásadní odpovědí na zjištění NKÚ o nedostatečnosti koncepčního vymezení rozvoje AČR je Bílá kniha o obraně, schválená vládou dne 18. května 2011 (dále jen „Bílá kniha“). Ovšem tak, jako předchozí koncepční materiály tohoto druhu, ani Bílá kniha nemůže stanovovat konkrétní počty konkrétních typů techniky, které by bylo zapotřebí v nadcházejících letech pořídit. Tato konkretizace je výsledkem plánovacího procesu a jeho vazeb na akviziční proces. Součástí je např. i zjišťování, jaká technika je k dispozici na trhu, jaké jsou možnosti mezinárodní spolupráce, popř. jaké prostředky jsou ve vývoji. Tyto procesy probíhají cyklicky, ve standardních plánovacích obdobích, a teprve v jejich rámci lze racionálně upřesňovat počty a typy techniky nezbytné pro dosažení požadovaných schopností AČR.

Z hlediska systémového nastavení procesu plánování bylo se zahájením implementace Bílé knihy svázáno několik důležitých změn. Jako poradní orgán pro projednávání strategických záležitostí v rámci obranného plánování a zároveň k dohledu nad implementací záměrů Bílé knihy byla zřízena Rada ministra obrany pro plánování. Tato Rada iniciovala zpracování řady výchozích analýz k přípravě konkrétních opatření, která souvisejí například s redukcí struktury resortu MO, útlumem určitých schopností, či hledáním příležitostí pro hospodárnější a efektivnější rozvoj schopností. Jednou ze zadaných studií byla i Analýza procesů a norem plánování v resortu MO (dále jen „Analýza“).

Analýza identifikovala slabá místa, nedostatky, ale i potenciál k optimalizaci procesu plánování, který je v současnosti upraven vnitřním předpisem – Rozkaz ministra obrany 24/2010 Věstníku MO „Plánování činnosti a rozvoje v rezortu MO“. Rada na základě této Analýzy uložila zpracovat dokument „Metodika střednědobého a ročního plánování rezortu MO“ (dále jen „Metodika“). Tato Metodika byla zpracována a následně schválena 1. náměstkem ministra obrany dne 26. října 2011.

Metodika nastavuje srozumitelný a transparentní proces plánování činnosti a rozvoje rezortu MO s využitím principu balancování činností plánovaných pro dosažení stanovených cílů, v návaznosti na priority, související rizika a disponibilní zdroje. Zároveň Metodika předpokládá plnohodnotné osobní zapojení řídicích pracovníků do plánování a jejich osobní odpovědnost za dosažené výsledky. Metodika klade důraz zvláště na kvalitu formulování věcné potřeby, na její následné finanční ohodnocení a upravuje rovněž přechodové období od podzimu 2011 do jara 2012, k zavedení nově nastaveného procesu střednědobého plánování. Výstupem po uplynutí přechodového cyklu bude „Střednědobý plán činnosti a rozvoje rezortu MO na roky 2013 až 2017“, který má být připraven do konce dubna 2012. Přechodový cyklus zároveň poslouží k praktickému ověření nových postupů. Na základě získaných zkušeností bude novelizován Rozkaz ministra obrany 24/2010 Věstníku MO a aktualizována Metodika.

V současnosti je u rezortu MO, v návaznosti na změny plánování, dokončována i „Metodika rozvoje schopností v rezortu MO“, která upraví zejména tvorbu programů rozvoje schopností, jako specifického nástroje definování věcných potřeb rezortu MO, přičemž staví na komplexním pojetí schopností, tj. souhrnu opatření v oblasti doktrín, organizace, personálu, výcviku, materiálu, infrastruktury a dalších. Jedním z jejích přínosů bude, kromě systémového přístupu a zvýšení transparentnosti i odstranění neefektivity a nehospodárnosti plynoucí z nedostatečné systémové provázanosti jednotlivých kroků a opatření, realizovaných v rámci rozvoje celého rezortu MO.

2. Pořízení vybrané techniky

Opatření deklarované MO: Provede analýzu trendů vývoje u používané vojenské výzbroje a techniky nasazované zahraničními partnery k plnění společných operačních úkolů v zahraničí. Na základě této analýzy stanoví jednotlivé parametry a vlastnosti pořizovaného vojenského materiálu, a to formou takticko-technických požadavků, nebo specifikací pořizovaného majetku.

Přijaté opatření MO: Na základě provedené analýzy trendů vývoje u používané vojenské výzbroje a techniky nasazované zahraničními partnery k plnění společných operačních úkolů v zahraničí byla provedena úprava dokumentů definujících předmět zakázky.

V působnosti rezortu MO byl vydán Normativní výnos 47/2011 Věstníku MO, „Zavádění vojenského materiálu do užívání v rezortu MO. Tento vnitřní předpis nahrazuje Odborného nařízení Sekce vyzbrojování MO „Zavádění vojenského materiálu a komerčních produktů do užívání u organizačních celků MO“. V novém vnitřním předpisu je taxativně stanovena struktura a rozsah takticko-technických požadavků pořizovaného movitého majetku a povinnost uplatnit standardy NATO a příslušné České obranné standardy. V současné době je připravována „Směrnice pro řízení projektů vyzbrojování v rezortu MO“. Dále byl novelizován Normativní výnos 19/2009 Věstníku MO, „Zpracování specifikace (souhrnné specifikace) veřejné zakázky“, v závislosti na nabytí účinnosti právních předpisů navazujících na zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

Opatření deklarované MO: Při plánování modernizačních a přezbrojovacích projektů AČR bude resort MO vycházet z dlouhodobého výhledu reálných potřeb AČR, vycházejících z životního cyklu pořizovaného majetku, tj. např. u většiny vojenských vozidel cca 30 let. Vždy bude pracováno minimálně se střednědobým výhledem.

Přijaté opatření MO: Rozkaz ministra obrany 24/2010 „Plánování činnosti a rozvoje v resortu MO“ stanovuje zásady a postupy plánovacího procesu v resortu MO. Souběžně bylo v několika postupných krocích aplikováno cílově orientované rozpočtování a byly stanoveny reálné cíle vycházející z potřeb resortu MO a snižujícího se rozpočtu kapitoly MO - zdrojového rámce.

Opatření deklarované MO: Takticko-technické požadavky budou zpracovávány podle předpokládaného nasazení a plnění úkolů techniky, schvalovány na základě kladných vyjádření organizačních celků MO a náčelníka Generálního štábu AČR a vždy budou zohledňovat předpokládané úkoly a závazky AČR.

Přijaté opatření MO: Ve výše uvedeném Normativním výnosu 47/2011 Věstníku MO, je stanovena struktura a rozsah takticko-technických požadavků pro inovaci vojenského materiálu. V případě průřezových projektů nebo akcí se k takticko-technickým požadavkům vyjadřují zástupci jednotlivých, projektem nebo akcí dotčených organizačních celků MO, kteří budou vojenský materiál užívat nebo logisticky zabezpečovat. Veškeré zpracovávané požadavky a studie akviziční potřeby na pořizování techniky a její modernizaci jsou zpracovávány v souladu s vnitřními předpisy. Konečné vyjádření k takticko-technickým požadavkům, jako součásti zadávací dokumentace a smlouvy, vydává mimo jiné i správce výdajového bloku a Úřad dohledu nad akvizicemi MO. Zadání a kontrola zakázky je realizována podle aktualizovaného Rozkazu ministra obrany 39/2008 Věstníku MO, „Zadávaní veřejných zakázek v resortu MO“.

Opatření deklarované MO: Zakázky bude dozorovat v resortu MO nezávislý Úřad dohledu nad akvizicemi MO. Způsob zadání zakázky a její předmět tvořený vojenským materiálem v rámci plánovaných modernizačních projektů, projedná zadavatel formou oponentních řízení s nezávislými odbornými právníckými osobami. Současně bude legislativně upraven vztah zadavatele vůči Úřadu dohledu nad akvizicemi MO. V případě rozporných, nebo nejednoznačných stanovisek ke způsobu zadání u základních modernizačních projektů AČR budou tyto předkládány vládě k rozhodnutí a schválení způsobu zadání.

Přijaté opatření MO: V roce 2011 zahájil činnost Úřad dohledu nad akvizicemi MO. Způsob zadání je projednáván s nezávislými právníckými osobami, formou právní poradenské činnosti. Zakázky nad 100 mil. Kč bez DPH jsou předkládány k projednání Kolegiu ministra obrany, v souladu s jeho jednacím řádem. V případě rozporného stanoviska ke způsobu zadání nebo popisu předmětu zakázky je o rozporu informován ministr obrany, který na základě stanovisek zúčastněných organizačních celků MO rozhodne o dalším postupu.

Opatření deklarované MO: Programy reprodukce majetku budou zpracovávány na kratší časové období, ve kterém se neprojeví opakované snižování zdrojových rámců resortu, a tím i nutné úpravy a snižování potřeb. Správce kapitoly MO stanoví jednoznačná pravidla pro zpracovávání dokumentace programů reprodukce majetku v novém Integrovaném informačním systému Státní pokladny. Dopracována bude plánovací dokumentace, ve které bude vytvořena stabilní oblast investičních výdajů, týkajících se reprodukce majetku.

Přijaté opatření MO: V resortu MO je stanovena programová struktura, vycházející z Ministerstvem financí schválených a resortem MO v současnosti realizovaných programů reprodukce majetku. Požadavky AČR na reprodukci movitého majetku jsou v oblasti programování a rozpočtování zařazovány do aktivních programů reprodukce majetku formou jejich doplňků. S výjimkou programů pro zabezpečení Hradní stráže končí všechny programy reprodukce majetku, schválené Ministerstvem financí, nejpozději v roce 2015 a nové programy nejsou s ohledem na budoucí zavedení systému státní pokladny zahajovány. V současnosti probíhá příprava na vydání vnitřních předpisů resortu MO, stanovujících zásady a postupy přípravy a realizace programování a rozpočtování v podmínkách státní pokladny.

Závěr

Resort MO realizoval opatření k nápravě nedostatků a ke dni 6. ledna 2012 provedl jejich vyhodnocení s výsledkem, že přijatá opatření byla splněna a ta, která si vyžadují dlouhodobou nebo trvalou platnost, jsou průběžně plněna. Opatření směřující do koncepční a plánovací činnosti jsou realizována průběžně a systematicky.

Z výsledku kontrolní akce je jednoznačně zřejmé, že oblast plánování potřeb a akviziční proces je v podmínkách resortu MO zdlouhavý a nepřehledný. Na tuto skutečnost reaguje i vládou schválený koncepčně analytický materiál, Bílá kniha o obraně, na jehož základě v současné době probíhá i reforma celého akvizičního systému v resortu MO. Naplněním cílů této reformy dojde k významným změnám jak v plánování akvizičních potřeb, tak i jejich pořizování, a to při dosažení maximální hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti vynakládaných veřejných prostředků. Navrhovaná reforma akvizičního systému přinese zásadní změnu v procesu definování požadavků a následného sestavení akvizičních plánů. Celá reforma je postavena na filosofii uplatnění věcných požadavků, které je třeba řádně vyspecifikovat a stanovit prioritní potřeby. Významných změn bude dosaženo i při vlastním pořizování majetku u akvizičních pracovišť, a to zejména implementací kontrolních prvků do akvizičního systému. Uvedením této reformy do praxe dojde k významným změnám v oblastech, které byly v Kontrolním závěru NKÚ shledány jako problematické.

Skutečností zůstává, že realizace akvizičních akcí je vzhledem k nestabilitě zdrojového rámce i nadále velice složitým procesem, a tato skutečnost nutně vyvolává změny i v koncepcích jednotlivých druhů vojsk AČR.